

2023

UKRATKO o EIB

Evropska
investiciona banka

Ukratko o EIB

© **European Investment Bank, 2023.**

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheubank

Sva prava zadržana

Za sva pitanja o pravima i licenciranju obratite se na adresu:

publications@eib.org

Dodatne informacije o aktivnostima EIB možete naći na našem veb sajtu

www.eib.org

Možete nas kontaktirati i na info@eib.org. Pretplatite se na naš e-bilten na

www.eib.org/sign-up

Snaga prirode je zastrašujuća. Kroz istoriju, ljudi su se plašili oluja, poplava, suša i erupcija. U ovom kritičnom trenutku, shvatamo da se umesto toga moramo uskladiti sa prirodom i iskoristiti njenu moć ako želimo da pobedimo klimatske promene koje smo sami izazvali svojim postupcima. Sada se više od polovine investicija Evropske investicione banke odnosi na klimatsko delovanje i održivost životne sredine. Naš prioritet je finansiranje zelene tranzicije na obnovljivu energiju koju pokreće priroda, od geotermalne energije do struje iz hidroelektrana i snage vetra. Zato ove godine na naslovne stranice naših glavnih izveštaja stavljamo te prirodne sile.

© Fotografije: EIB, Eggtronic, Anaconda Biomed, GettyImages, Shutterstock.

Izdavač: Evropska investiciona banka.

Štampano na FSC® papiru.

UKRATKO O EIB

Evropska investiciona banka je banka Evropske unije. Mi smo najveći multilateralni zajmodavac na svetu i jedan od vodećih finansijera mera za ublažavanje klimatskih promena.

Od svog osnivanja 1958. godine, EIB je investirala više od hiljadu milijardi evra u projekte u Evropi i zemljama širom sveta. Mada je klimatsko delovanje utkano u sve što radimo, naše aktivnosti su usredsređene na sledeće prioritete oblasti: klima i životna sredina, razvoj, inovacije i veštine, mala i srednja preduzeća, infrastruktura i kohezija.

Evropski investicioni fond, koji je deo Grupacije EIB, specijalizovan je za podršku malim i srednjim preduzećima kroz finansiranje za novoosnovana preduzeća, rast, inovacije, istraživanje i razvoj, kao i zapošljavanje i regionalni razvoj.

EIB saraduje sa drugim institucijama EU radi podsticanja evropske integracije, promovisanja razvoja u Evropskoj uniji i podrške politikama EU. Ta saradnja prevazilazi granice Evrope: EIB je aktivna u preko 160 zemalja i svake godine unapređuje kvalitet života miliona građana u Evropi i širom sveta.

Otkako postojimo, suština rada EIB uvek je bila međusobna povezanost. Širom Evrope, investicije EIB zbližavaju zemlje EU. Pomoću EIB Global, osnovanog 2022. godine da bi se povećao uticaj našeg finansiranja razvoja, pomažemo u rešavanju globalnih izazova i podstičemo rast i stvaramo prilike na svim kontinentima.

U vreme kada se vrednost multilateralizma dovodi u pitanje, rad EIB služi kao stalni podsetnik na moć integrisanih evropskih napora.

Sa širenjem kovida-19, svet se suočio sa vanrednom zdravstvenom i ekonomskom situacijom. Trebalo je hitno pronaći vakcinu i rešenja da se ograniči širenje virusa. EIB je finansirala razvoj i proizvodnju vakcina protiv kovida-19 i pružila znatnu podršku za druge mere zdravstvene zaštite, kako unutar, tako i izvan Evropske unije. Grupacija EIB dala je i značajan doprinos merama EU za ograničavanje ekonomskih efekata krize na evropska preduzeća i privredu.

Upravo kada je kriza izazvana kovidom-19 počela da jenjava, Rusija je izvršila invaziju na Ukrajinu, pokrećući novu globalnu krizu. U okviru međunarodnog odgovora na krizu, Banka je mobilisala finansijsku podršku kroz Paket solidarnosti EIB za Ukrajinu, kako bismo toj zemlji pomogli da zadovolji svoje hitne potrebe. Pored toga, u saradnji sa Evropskom komisijom, EIB radi na obezbeđivanju dodatnih finansijskih sredstava kako bi pomogla Vladi da nastavi da pruža ključne javne usluge ljudima koji su ostali u Ukrajini.

Kao najveći svetski multilateralni zajmodavac, EIB doprinosi procvatu privreda, otvaranju novih radnih mesta i promovisanju jednakosti i održivosti. Saradujemo sa javnim i privatnim partnerima i svoj uspeh merimo time koliko naš rad pomaže društvu i poboljšava kvalitet života onih koje dotiče.

Investicije EIB aktivno podržavaju zelenu tranziciju. Kao klimatska banka EU, svojim delovanjem širom sveta EIB pomaže da se ispune obaveze po osnovu Sporazuma iz Pariza – međunarodnog ugovora o klimatskim promenama – i Ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih nacija. Obavezali smo se da tokom naredne decenije obezbedimo hiljadu milijardi evra za investicije u oblasti klime i održivosti životne sredine.

NAŠ UTICAJ U 2022. GODINI

**260
milijardi
EUR**

investicija podržano
aktivnostima Grupacije EIB

**4900
milijardi
EUR**

ukupno mobilisanih
investicija

**72,45
milijardi
EUR**

za finansiranje sredstvima
Grupacije EIB

**36,5
milijardi
EUR**

zelenih investicija

**44,28
milijardi
EUR**

prikupljeno na tržištima
obveznica

**14,11
milijardi
EUR**

za finansiranje malih
preduzeća

**18,72
milijarde
EUR**

za finansiranje projekata održive
energije i prirodnih resursa

**15,52
milijarde
EUR**

za podsticanje inovacija,
digitalnog i ljudskog kapitala

**5,3
miliona***

radnih mesta sačuvano u
malim preduzećima

* Podaci se odnose na MSP i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja su koristila podršku EIB tokom 2022. godine ili podršku EIF od oktobra 2021. do septembra 2022. godine kao rezultat poslova zaključenih sa posrednicima do kraja 2022. godine

Finansiranje EIB u 2022. godini iznosilo je **65,15 milijardi EUR**, uključujući **10,82 milijarde EUR** na osnovu aktivnosti EIB Global*

**25,4
miliona**

ljudi pije zdraviju vodu

**8,5
miliona**

domaćinstava dobilo je struju

**17
miliona**

ljudi ostvaruje pogodnosti od poboljšane infrastrukture

**6,6
miliona**

novih pretplatnika sa omogućenim 5G uslugama

**570,1
milion**

dodatnih vožnji javnim prevozom

234.700

ljudi izloženo manjem riziku od poplava

15.800 MW

kapaciteta proizvodnje električne energije, 100% iz obnovljivih izvora

**3,1
milion**

izbeglica iz Ukrajine u prihvatnim centrima ili objektima za privremeni smeštaj

**150,4
miliona**

ljudi ostvaruje pogodnosti od unapređenih zdravstvenih usluga, uključujući vakcine protiv kovida-19

* Ukupno finansiranje Grupacije EIB van Evropske unije uključuje – pored EIB Global – projekte EIF van Evropske unije i projekte EIB u Evropskom udruženju za slobodnu trgovinu.

PODRŠKA UKRAJINI

Evropska investiciona banka podržava ukrajinske vlasti i narod Ukrajine. Ona podržava nezavisnu Ukrajinu.

U okviru koordinisanog odgovora EU i međunarodne zajednice na krizu, Banka je mobilisala finansijsku podršku kroz Paket solidarnosti EIB za Ukrajinu, kako bismo pomogli Vladi da zadovolji hitne potrebe za likvidnošću. Pored toga, u saradnji sa Evropskom komisijom, EIB radi na obezbeđivanju dodatnog finansiranja kako bi se Vladi Ukrajine omogućilo da nastavi da pruža kritične javne usluge građanima koji su ostali u zemlji, starajući se o tome da hrana, medicinski potrošni materijal i gorivo ostanu raspoloživi, uz istovremenu podršku projektima u oblasti saobraćaja, energetike, urbanog razvoja i digitalizacije. Tokom 2022. godine odobrena su dva glavna paketa finansijske podrške:

- prvi paket od 668 miliona evra ubrzo po početku rata, kako bi se Vladi pomoglo da izmiri najhitnije potrebe;
- drugi paket od 1,59 milijardi evra, zaključen u julu 2022, za popravku oštećene infrastrukture i nastavak ključnih projekata. Nešto više od milijarde evra iz ovog paketa isplaćeno je da bi se toj zemlji pomoglo da popravi oštećene puteve, mostove i železnicu.

Institut EIB, socijalni i kulturni ogranak banke EU, takođe je ponudio 2,5 miliona evra humanitarne pomoći za Ukrajince ugrožene ratom. Banka je pomogla u prenameni 59 miliona evra bespovratnih sredstava za popravku vozova i železnice u Ukrajini, postavljanje privremenih mostova umesto onih uništenih ratnim dejstvima i za unapređenje zdravstvene zaštite i stambenih uslova za ljude koji su bili prinuđeni da napuste svoje domove.

Banka je Ukrajini ponudila i bespovratna sredstva u vrednosti od gotovo 18 miliona evra iz Poverilačkog fonda za tehničku pomoć Istočnog partnerstva kako bi pomogla lokalnim zajednicama u zbrinjavanju oko 700.000 ljudi koji su napustili svoje domove. Taj partnerski fond podržavaju Austrija, Francuska, Nemačka, Letonija, Litvanija, Poljska, Švedska i Ujedinjeno Kraljevstvo. EIB nastavlja da saraduje sa evropskim partnerima na ispitivanju daljih mogućnosti podrške Ukrajini i ukrajinskim izbeglicama.

**EIB daje zajam od 15 miliona evra
novoosnovanoj kompaniji Spindiag GmbH za
finansiranje razvoja platforme za dijagnostičko
testiranje zasnovano na PCR-u za upotrebu u
zdravstvenim ustanovama.**

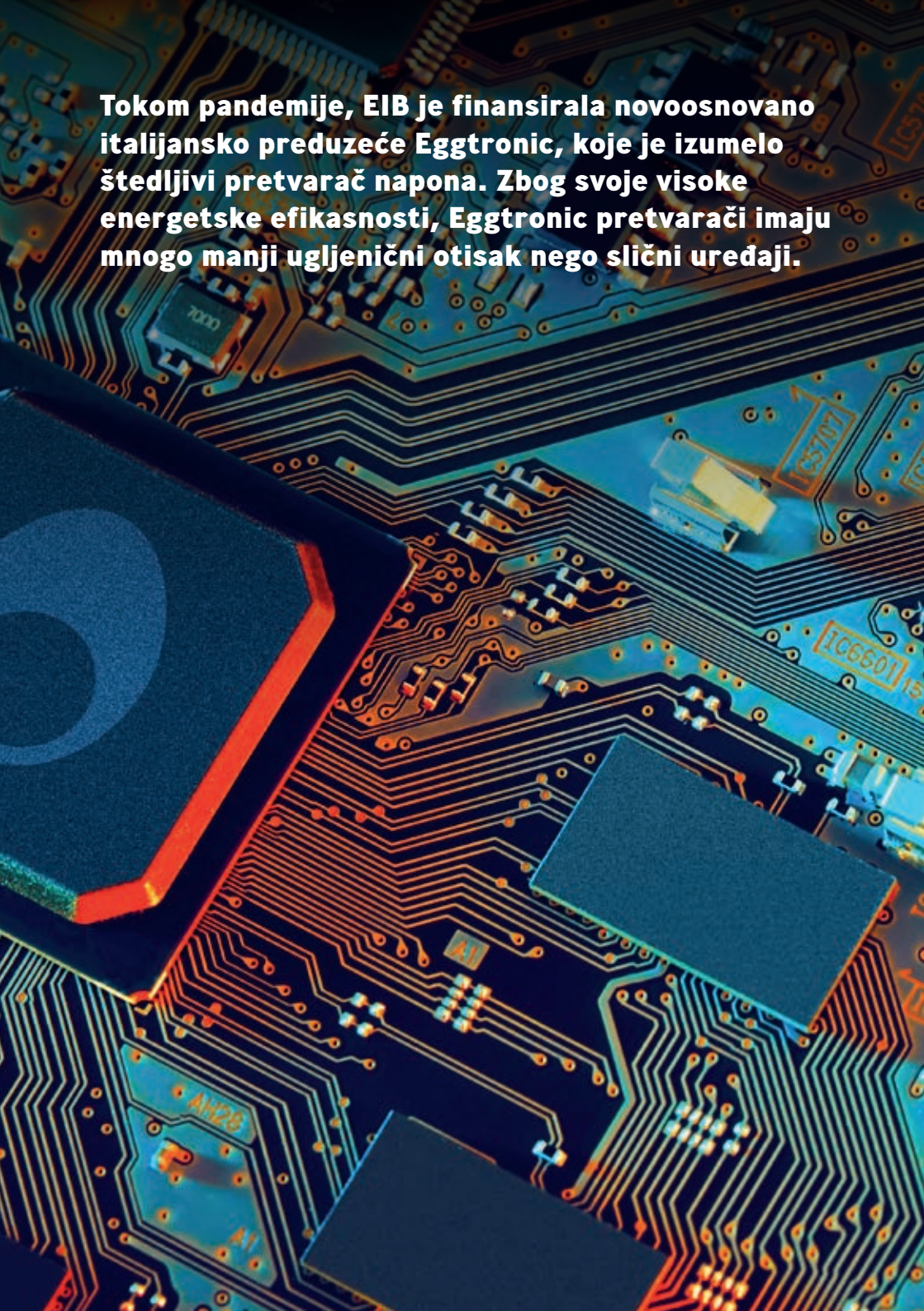
KOVID-19

EIB je bila na prvoj liniji globalnog odgovora Evropske unije na pandemiju izazvanu kovidom-19 i udružila se sa međunarodnim organizacijama kao što su Svetska zdravstvena organizacija i Dečji fond Ujedinjenih nacija (UNICEF) radi preduzimanja hitnih mera.

Hitna podrška Grupacije EIB omogućila je malim i srednjim preduzećima i inovativnim novoosnovanim preduzećima da investiraju uprkos ekstremnoj neizvesnosti. Očekujemo da ćemo svojim Evropskim garantnim fondom mobilisati sredstva u iznosu od 200 milijardi evra, pružajući podršku održivim kompanijama koje su nailazile na poteškoće zbog pandemije.

EIB je pomogla i finansiranje razvoja i nabavke vakcina protiv kovid-19, rešenja za ograničavanje širenja virusa, kao i drugih projekata u oblasti javnog zdravlja u vezi sa krizom izazvanom kovidom-19.

Tokom pandemije, EIB je finansirala novoosnovano italijansko preduzeće Eggtronic, koje je izumelo štedljivi pretvarač napona. Zbog svoje visoke energetske efikasnosti, Eggtronic pretvarači imaju mnogo manji ugljenični otisak nego slični uređaji.

KLIMA I ENERGETIKA

Klimatske promene su najveći globalni izazov pred našom generacijom. Postizanje ciljeva u oblasti klime imaće odlučujući uticaj na dobrobit naše dece. Klimatski i energetske ciljevi EIB postavljaju nove standarde u Evropi i šire. Više ne podržavamo projekte u vezi sa fosilnim gorivima i do 2025. godine 50% svojih investicija namenićemo klimatskom delovanju i održivosti.

Ruska agresija u Ukrajini gurnula je Evropu u energetske krizu, tako da je preduzimanje mera postalo još hitnije. Invazija nas je podsetila na značaj očuvanja bezbednosti našeg snabdevanja energijom – energija je bezbednosno pitanje, a dekarbonizacija je pitanje strateške autonomije.

Aktivnosti EIB ubrzavaju zeleni rast i dekarbonizaciju privreda. Podržavamo energetske efikasnost i obnovljive izvore energije koji pomažu da se smanje emisije ugljenika i povećavaju našu energetske sigurnost. Sve naše aktivnosti doprinose održivom društvenom i privrednom rastu.

Investicije EIB takođe suzbijaju uticaj klimatskih promena na ranjive zajednice, štiteći biodiverzitet i podstičući održivu poljoprivredu. Čuvamo prirodne resurse i činimo životnu sredinu bezbednom za buduće generacije. Svaki projekat koji EIB podržava, bio on za inovacije, mala preduzeća ili infrastrukturu, mora biti usklađen sa našim klimatskim ciljevima.

EIB je podržala pionirsku špansku kompaniju Anaconda, koja je razvila ekonomičan vid lečenja koji pomaže lekarima u spasavanju života i smanjuje invaliditet nakon moždanog udara.

INOVACIJE

Inovacije održavaju Evropu konkurentnom i otvaraju nova, dobro plaćena radna mesta. EIB podržava mnoge faze inovacija, finansirajući realizaciju ideja koje unapređuju životni standard.

Pomažemo kako velika istraživačko-razvojna, tako i mala, specijalizovana preduzeća. Naše investicije u sektore kao što su telekomunikacije, vazduhoplovstvo, medicina i digitalizacija predstavljaju znak odobrenja koji za te projekte privlači dodatna finansijska sredstva iz privatnog sektora. Grupacija EIB omogućava evropskim privrednim društvima da stvore i razviju najsavremenije tehnologije.

Kreditima EIB, univerziteti grade i proširuju svoje istraživačke objekte, a novoosnovana preduzeća povećavaju broj zaposlenih i unapređuju svoju opremu. Uz podršku EIB, najsavremenije ideje se pretvaraju u poslovne uspehe.

EIB je vodeći zajmodavac malih preduzeća na Zapadnom Balkanu, koji pomaže gotovo 30.000 preduzeća i doprinosi očuvanju pola miliona radnih mesta. Kao rezultat našeg rada, više od 1800 škola u Srbiji ima brže internet veze i bolju digitalnu opremu, što je nastavnicima omogućilo da tokom pandemije obezbede učenicima učenje na daljinu, od kuće.

INKLUZIJA

EIB osnažuje mala preduzeća i mlade ljude i podržava preduzetnice omogućavajući im pristup kreditima i mentorskoj obuci. Stanovništvu sa niskim primanjima, samozaposlenima i mikropreduzećima omogućavamo da obezbede finansiranje i poslovne savete, kako bi osigurali uspeh svojih projekata.

Po pravilu, ne kreditiramo više od polovine troškova projekta. Učešće EIB je osmišljeno tako da deluje kao katalizator kako bi se podstaklo veće učešće privatnog sektora i time povećao nivo investicija u projekte.

ODRŽIVOST

EIB prikuplja novčana sredstva izdavanjem obveznica na međunarodnim tržištima kapitala. Naš izvrstan kreditni rejting omogućava nam da prikupljamo sredstva po povoljnim stopama, a te pogodnosti prenosimo na klijente.

Naši stručnjaci za tržište kapitala stvorili su i razvili tržišta zelenih i održivih obveznica. Najveći smo nadnacionalni izdavalac zelenih obveznica koje podržavaju obnovljivu energiju, energetska efikasnost, čistu vodu i higijenske uslove.

Orange Money

TRANSFERT DE CREDIT
5.000 F

RECHARGE
100 F

1500

100 F

KANFANG

Mala preduzeća u Kongu su, tokom pandemije, dobila kredite od EIB po povoljnoj kamatnoj stopi, umesto po veoma visokim stopama nezvaničnih zajmodavaca, što je pomoglo tim preduzećima i njihovim zajednicama.

EIB GLOBAL

EIB Global, razvojni ogranak EIB, osnovan je 2022. godine kako bi se povećao uticaj našeg finansiranja razvoja. EIB je tokom protekle decenije (2012–2022) izvan Evropske unije investirala više od 70 milijardi evra, mobilizujući svake godine milijarde investicija privatnog sektora. EIB Global pojačava uticaj EIB približavanjem lokalnim zajednicama, preduzećima i institucijama širom sveta.

EIB će svoju podršku proširiti na lokalne mikrofinansijske institucije u regionima u kojima ljudi često nemaju pristup bankama. Kada su ljudi u prilici da dobiju kredite, preduzeća zapošljavaju više radnika, žene postaju nezavisnije, smanjuje se raseljavanje i domaćinstva mogu da nađu izlaz iz siromaštva.

Povećaćemo dostupnost sektorske ekspertize EIB na lokalnom nivou, razmenom svog znanja i iskustva sa lokalnim partnerima. Pružamo nezavisno savetovanje, oslanjajući se na iskustvo stečeno radom u velikom broju zemalja i sektora. Te savetodavne usluge mogu biti prateće uz finansijske proizvode EIB, ali se isto tako mogu pružati nezavisno od finansiranja.

Klimatske promene, pandemija kovida-19 i druge krize iziskuju da se milijarde, koje investiramo sa našim međunarodnim i nacionalnim partnerskim bankama, pretvore u hiljade milijardi, preko novih partnerstava i stalnom saradnjom sa drugim globalnim finansijskim institucijama. Ono što je najvažnije jeste da učešće EIB podstiče uključivanje privatnog sektora, što privlači nove investicije.

Samim zemljama u razvoju potrebno je više od dve hiljade milijardi evra dodatnih investicija godišnje da bi ispunile Ciljeve održivog razvoja UN i ambicije Sporazuma iz Pariza u rešavanju pitanja klimatskih promena.

Kao klimatska banka EU, EIB aktivno podržava Evropski zeleni sporazum, idejni plan Evropske unije koji treba da osigura da se njenim politikama u oblasti klime, energetike, saobraćaja i oporezivanja emisije gasova sa efektom staklene bašte do 2030. godine smanje bar za 55% (u poređenju sa nivoima iz 1990). Međutim, u globalnoj emisiji Evropska unija učestvuje samo sa 10%, te će EIB Global pomoći da se naponi Evrope u pogledu dekarbonizacije prošire izvan njenih granica, podržavajući Globalni zeleni sporazum.

EIB Global je ključni saveznik Evropske komisije u njenom 300 milijardi evra vrednom programu Globalni mrežni prolaz, za podršku projektima koji unapređuju globalnu i regionalnu povezanost u oblastima digitalizacije, klime, saobraćaja, zdravstva, energetike i obrazovanja. Kreditiranje razvoja i finansijska partnerstva ubrzavaju rast, čine ruralna područja prosperitetnijim, omogućuju da gradovi postanu inovativniji i jačaju privredu.

Delovanje EIB Global podržava zemlje koje pokušavaju da unaprede rodnu ravnopravnost i osnaže žene na radnom mestu, saradnjom sa preduzećima na čijem čelu su žene. Pomažemo milionima ljudi koji nemaju pristup čistoj vodi, električnoj energiji, vakcinama, dobroj zdravstvenoj zaštiti i odgovarajućim sistemima tretmana otpada.

NAŠA POSVEĆENOST

Evropska investiciona banka je odgovorna građanima EU. Banka podržava projekte koji promovišu prioritete i ciljeve Evropske unije, uključujući klimu i održivost životne sredine, inovacije i veštine, infrastrukturu, mala i srednja preduzeća, koheziju i razvoj. EIB se stara da svi projekti koje podržava – bez obzira na to da li su u sektoru energetike, saobraćaja, industrije ili poljoprivrede – budu usklađeni sa ciljevima Sporazuma iz Pariza. Među našim zaposlenima imamo ekonomiste, inženjere, finansijske analitičare i stručnjake za klimu koji svakodnevno rade sa lokalnim stručnjacima, institucijama i vlastima širom sveta.

Grupaciju EIB čine Evropska investiciona banka (EIB) i Evropski investicioni fond (EIF).

EIB je banka Evropske unije. Ona je najveći svetski multilateralni zajmoprimac i zajmodavac. Sa sedištem u Luksemburgu, Banka ima veliku mrežu lokalnih i regionalnih kancelarija u Evropi i izvan nje.

EIF podržava mala preduzeća poboljšavajući njihov pristup finansiranju u Evropi i u nekoliko zemalja van Evrope. EIF projektuje i razvija kapital za ulaganja i rast, garancije i instrumente mikrofinansiranja, da bi podsticao inovacije i zapošljavanje.

EIB Global je međunarodni razvojni ogranak EIB. Osnovan 2022. godine, EIB Global nastavlja višedecenijsku posvećenost EIB finansiranju razvoja, klimatskog delovanja, inovacija i održivosti širom sveta.